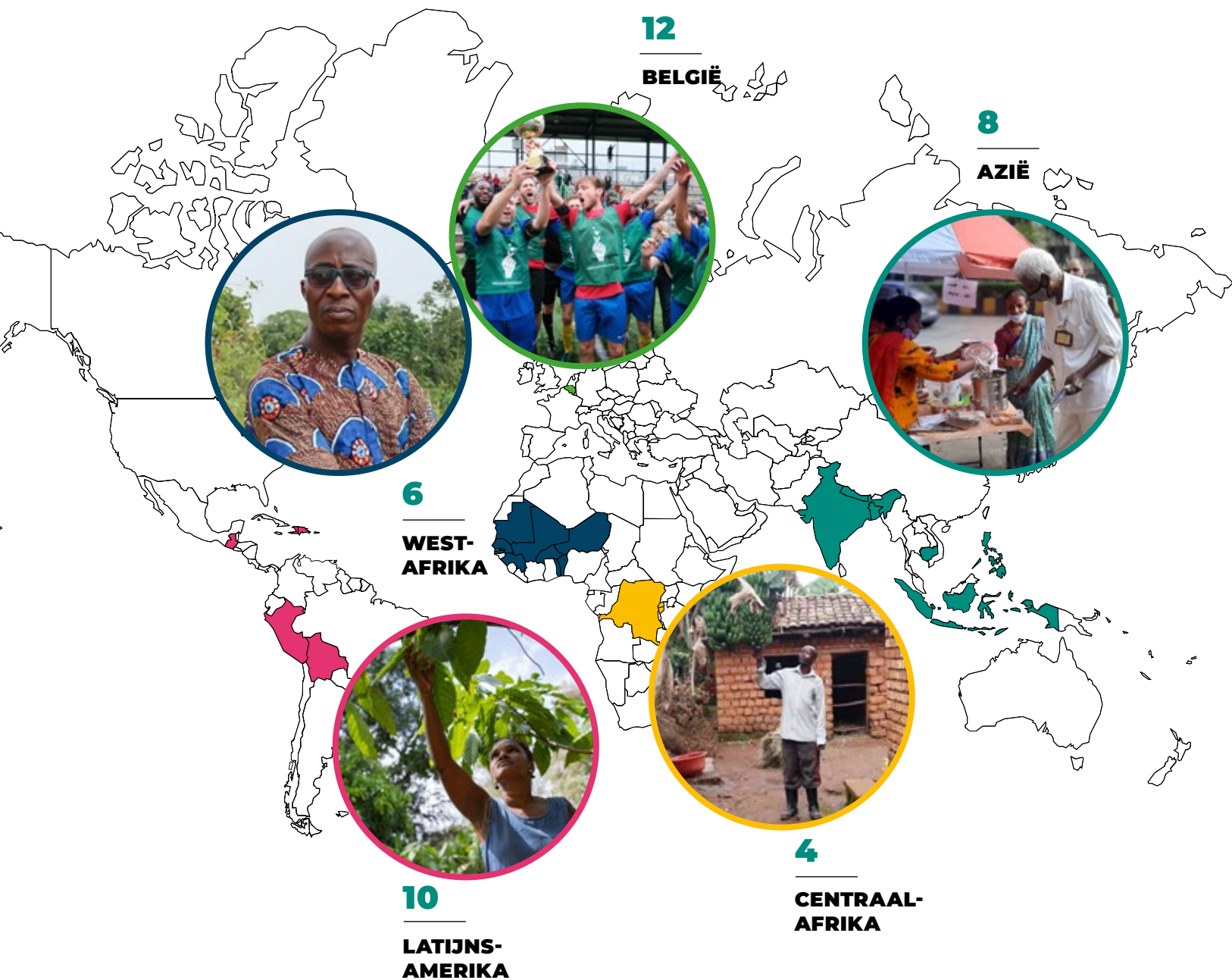

Slagkracht en kansen

ACTIVITEITENVERSLAG 2022

WSM MAGAZINE

coverfoto:
studente haartooi, opleidingscentrum
SYNAPROCEB, Benin

WSM is mogelijk dankzij de gewaardeerde steun van DGD, ENABEL, Wallonie-Bruxelles Internationale, provincies Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen, beweging.net, MOC, kwb, Familiehulp, LCM en CM, ACV, ACV-Puls, CNE, ACV BIE, ACV V&D, ACV METEA, ACV Transcom, ACV Internationaal, KAJ, Femma, FBZ Petroleum, Co-valent, FBZ PC 314, Alimento, Internationale Mijnwerkerssolidariteit, Febelfin, 11.11.11, CNCD, BRS, DEME4Life, vdk bank, vele steden en gemeenten en individuele donateurs. Dankuwel!

DE ECHTE KRACHT VAN VERANDERING

Onlangs was ik ziek. Niets ernstig, maar wel van die aard dat ik een paar dagen het bed moest houden. Ziek zijn doet je opnieuw beseffen hoe kwetsbaar een mens is, dat cliché kan ik alvast beamen. "Wie gezond is, heeft duizend wensen, wie ziek is, heeft er maar één: gezond worden", was ook op mij van toepassing. Tegelijk voelde ik mij dankbaar te kunnen uitzielen in een comfortabel bed, en hoefde ik mij geen zorgen te maken dat mijn gezin honger zou hebben omdat ik niet kon werken. We kunnen gelukkig rekenen op een uitstekende gezondheidszorg en een sterke sociale zekerheid.

Het blijft de kern van WSM: **opkomen voor sociale bescherming en waardig werk voor iedereen, waar je ook woont of wie je ook bent.** Door sociale bewegingen samen te brengen, creëren we kansen om van elkaar te leren, meer slagkracht te ontwikkelen, meer impact te hebben. Dat klinkt nogal abstract, maar ik zie meteen gezichten. Gezichten van mensen, mensen in organisaties, organisaties waar WSM al jaren mee samenwerkt.

Het gezicht van dokter Zafrullah Chowdhury. In 1972 richtte hij de gezondheidsorganisatie GK op, vanuit een sterke visie en met een grote dosis activisme. GK werkte al op een inclusieve manier toen dat als concept nog niet bestond. Dankzij GK hebben vrouwen en gemarginaliseerde groepen in Bangladesh grote sprongen vooruit gemaakt. Waar GK actief is, ligt de babysterfte op de helft

van het landsgemiddelde. Dokter Chowdhury overleed in april van dit jaar, maar hij blijft inspireren ... Hij niet alleen.

Er zijn ook de gezichten van de mensen achter organisatie WAVE in DR Congo (blz 5). WAVE komt op voor de rechten van ouderen. En de getuigenis van WSM-collega Rémi Hilaire Olou, voor wie het kristalhelder is dat een alternatief voor ongebreideld kapitalisme mogelijk is (blz 6). De huishoudhulp in India en Bolivia, (blz 8 en 10) die krachtadig hun lot in eigen handen nemen en ambassadeurs worden voor samenwerking.

En er zijn er nog veel meer. Allemaal mensen die hardnekkig en vol passie aan de weg timmeren, in grote en kleine daden. Misschien ben jij een van hen! Want zoals dokter Chowdhury benadrukte: **"De echte kracht van verandering ligt in de betrokkenheid en actie van gewone mensen".** En of we het nu hebben over Bangladesh of Bolivia, Benin of België, overal slaan mensen de handen in elkaar om verandering mogelijk te maken.

Dit activiteitenverslag is daar een mooi staal van. Ik ben fier om vol passie mee aan de weg te kunnen timmeren. En ondertussen ook weer helemaal gezond, dank je.

Bart Verstraeten
Algemeen directeur WSM

CENTRAAL-AFRIKA

// 1. **Burundi** CBY: demonstratie van verbeterde landbouwtechnieken bij intergenerationele coöperatieve Giheta. // 2. **Burundi** ODAG: François, lid van de organisatie. // 3. **Rwanda** ARR: ontmoetingscentrum voor ouderen en mensen met een beperking. // **Rwanda**: jongeren in een vormingscentrum. // 5. **CSC in Congo**: sensibilisering over de rechten van huispersoneel // 6. **Rwanda**: sensibilisering bij jongeren.

CENTRAAL-AFRIKA

BELEIDSWERK EN DAGELIJKSE DIENSTVERLENING

Tekst / Dieudonné Wamu Oyatambwe, Naomi Vleugels en Nancy Govaerts

De partnerorganisaties in Burundi, Democratische Republiek Congo en Rwanda blikken terug op een mooi aantal behaalde successen in 2022. Met concrete diensten voor hun leden én door voor hen op te komen aan de onderhandelingstafels, maakten zij werk van betere sociale bescherming voor iedereen. Om meer te kunnen wegen op het nationale beleid, bundelden ze de krachten in nationale (INSP!R) netwerken.

Burundi nam wetten aan die het aantal mensen dat in aanmerking komt voor sociale uitkeringen fors uitbreiden. Dankzij twee protocollen die het Handvest van de Volkeren aanvullen, genieten ouderen en personen met een beperking voortaan van meer rechten: een belangrijke evolutie. Voor Burundese migranten voorziet de overheid sinds 2022 opleidingen. Zo kennen zij hun rechten beter, wanneer ze aan het werk gaan in de Arabische regio. Vandaag werken arbeidsmigranten vaak clandestien. Dat maakt hen bijzonder kwetsbaar. De overheid ziet erop toe dat vóór hun vertrek arbeidscontracten worden afgesloten.

In **DR Congo** hebben nu **303.239 mensen toegang tot kwaliteitsvolle en betaalbare gezondheidszorg** dankzij de diensten van de gezondheidsfondsen in de provincies Kinsha-

sa, Noord- en Zuid-Kivu, Hoog-Katanga, Kwana en Centraal-Kongo.

De organisatie POMUCO (Plateforme des Organisations Promotrices des Mutuelles de Santé du Congo) speelt een belangrijke rol in het professionaliseren en levensvatbaar maken van de gezondheidsfondsen waarmee we samenwerken. Het platform schreef mee aan een wet die de werking van gezondheidsfondsen regelt en die hen de opdracht geeft om een gezondheidsbeleid uit te stippelen en de universele ziektekostendeckking uit te werken.

We werken ook samen met **WAVE, een organisatie die opkomt voor de rechten van ouderen.** Samen met de andere leden van het netwerk INSP!R diende WAVE bij de Senaat een wetsvoorstel in dat een provinciaal decreet over de rechten van ouderen en hun bescherming, uitbreidt over het hele land. Naast hun beleidswerk leiden ze jongeren op om ouderen zonder netwerk of familie thuis te bezoeken. Zo doorbreken ze eenzaamheid. De jongeren zijn alert voor medische problemen en signaleren die. Ouderen die de nodige zorg niet zelf kunnen betalen, kunnen rekenen op financiële steun. WAVE stimuleert de opstart van kleine ondernemingen - een kippenboerderij, een tuinbouwproject, een mandenvlech-

terij - waar jongeren en ouderen samen aan het werk gaan. Dat zorgt voor een extra inkomen voor ouderen die geen pensioen trekken.

In **Rwanda** hebben de partnerorganisaties zich verenigd in het netwerk voor de verdediging van het recht op sociale bescherming ZAMUKA. Samen zorgen ze voor maatregelen die de gevolgen van de inflatie verzachten. Zo verbeterden de lonen van leerkrachten, werden arbeidstijden korter en kregen bedrijven die al eerder door de Covid-pandemie waren getroffen extra steun.

2022 was een hoopvol jaar voor de regio en haar burgers. De partnerorganisaties in Centraal-Afrika werken samen verder aan concrete vooruitgang!

WEST-AFRIKA

EEN ANDER MODEL IS MOGELIJK!

Tekst / Caroline Lizen en Adrienne Legrand

In West-Afrika bewijzen de partnerorganisaties dat een ander economisch model mogelijk is. Ze organiseren boeren en kleine ondernemers rond hun belangrijkste economische activiteit in solidaire groepen of coöperaties. Ze moderniseren de landbouwmethoden, verlenen startkapitaal in natura of via microkredieten. Organiseren cursussen alfabetisering, leren hen onderhandelen over prijzen en breken lokale markten open voor hun oogst en bijproducten. Samenwerken in een coöperatie bewijst een mooi

alternatief te zijn en beantwoordt aan de behoeften van de bevolking.

VASTBERADEN EN SOLIDAIR

Fabien Habimana, continentaal programmabeheerder West-Afrika voor WSM in Brussel, was onder de indruk van het werk van partnerorganisatie **MUFEDE** bij zijn terugkeer in februari uit **Burkina Faso**.

De 'Mutualité Femmes et Développement' werd in 1996 opgestart door

enkele vastberaden vrouwen. Ondanks hun beperkte startkapitaal maar dankzij hun tomeloze inzet, groeide MUFEDE uit tot een volwaardige microfinancieringsinstelling. Ze organiseren voornamelijk vrouwen in solidaire groepen, leren hen sparen, investeren en verlenen kleine kredieten. Sinds 2017 beheert MUFEDE ook een financieringslijn voor investeringen in apparatuur op zonne-energie. De groepen drogen en verwerken hun groenten, fruit, granen en specerijen tegen een lage energiekost. In Burkina Faso

RÉMI EN DE KRACHT VAN SOCIALE ECONOMIE

Rémi Hilaire Olou uit Benin, werkt sinds 2003 bij WSM in het bureau van hoofdstad Cotonou als verantwoordelijke voor de landen Benin en Mali. Hoog tijd om zijn motivatie met u te delen.

"Sinds mijn kindertijd heb ik een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Ik ben absoluut allergisch aan situaties waarbij de sterkste de zwakkere onderdrukt. Mijn persoonlijke kernwaarden zijn eerlijkheid, rechtvaardigheid en liefde. Deze vond ik terug in de visie van WSM. Samen strijden we tegen sociale uitsluiting."

"Weet je wat me motiveert? Hele concrete levensverhalen. Zo heb ik gezien hoe een jonge man een financieel duwtje in de rug kreeg van een microfinancieringsinstelling waarmee WSM samenwerkt. Hij kreeg tweemaal een krediet van omgerekend 305 euro, omdat hij een visie had en wilde groeien in

zijn onderneming. Vijf jaar later zocht ik hem op. Hij stelde bijna 300 mensen te werk en had zijn activiteiten over heel Burkina Faso uitgebreid. In Senegal zag ik hoe een klein krediet van niet meer dan 10.000 FCFA (omgerekend 15 euro) vrouwen die broodjes verkopen op straat bevrijdt van de torenhoge rentes die ze bij bakkers zouden moeten betalen voor de aankoop van grondstoffen. Die zijn niet verlegen om tot 100 procent woekerrente aan te rekenen. Die kleine tussenkomst kan mensen uit een neerwaartse spiraal halen.

Twintig jaar later kan ik zeggen dat mijn werk mij persoonlijk veranderd heeft. Het gevoel werd een kristalheldere overtuiging: de economie ten dienste stellen van mensen en niet omgekeerd, mensen organiseren rond een gezamenlijk doel, dat is de kracht van verandering."

oogsten boeren in de droge maanden. Het aanbod is dan groot maar beperkt in de tijd. Het is belangrijk om deze oogst te verwerken en te bewaren zodat aanbod en inkomsten gespreid zijn over het hele jaar.

De geïnstalleerde zonnedrogers versnellen het droogproces en beschermen het voedsel tegen stof en insecten. De kwaliteit van de verwerkte producten stijgt, dat garandeert een betere prijs. Er wordt ook geïnvesteerd in zonnepanelen en koelkasten. Fruitsappen, zoals bissap, kunnen nu langer bewaard worden. De apparatuur om luchtdicht te verpakken verlengt de houdbaarheid van de producten. Ook na het verlenen van kredieten, volgt MUFEDÉ de lokale groepen op. Toegegeven, een grote uitdaging blijft het onderhoud en het herstellen van de apparatuur.

We beseffen onvoldoende dat de realisaties van de organisaties er komen ondanks de uiterst precare omstandigheden waarin ze moeten werken. Bepaalde regio's in Burkina Faso zijn onveilig door terroristische groeperingen die er actief zijn, de klimaatcrisis bedreigt de oogst, voedsel is schaars door oorlog elders in de wereld. Het grootste deel van de bevolking is actief in de informele economie. Een vangnet is er voor hen niet. Dat maakt het werk van de organisaties zo noodzakelijk.

// 1. Burkina Faso MUFEDÉ: droogproces. // 2. Mauritanie CLTM: boeren en tuinders die hun oogst weten te vergroten door zich te verenigen in landbouwcoöperaties // 3. Togo WAGES: microkredieten voor ondernemende mannen en vrouwen // 4. Senegal AJE: jongeren die beroepsopleidingen volgden en nadien in coöperaties aan de slag gingen // 5. Couture, Benin

AZIË

HET ABC VAN DE NDWM: ARBEIDSRECHTEN, BEMIDDELING EN COÖPERATIE

Tekst / Jeroen Roskams en Jaklien Broekx

In Azië werken miljoenen mensen in de informele economie: beroepen zoals straatverkoper of huispersoneel worden door overheden niet als officieel werk erkend. Zo ook in India, waar WSM al jaren samenwerkt met de National Domestic Workers Movement (NDWM), de grootste en belangrijkste beweging voor huispersoneel in India. De grote uitdaging en het strijdpunt van NDWM is om deze werknemers toch een vorm van formele erkenning te geven: de sleutel om op lange termijn betere arbeidsomstandigheden, een hoger inkomen en sociale bescherming te bekomen. **Een nieuwe én originele manier daartoe is het oprichten van coöperaties van en voor huisarbeidsters.**

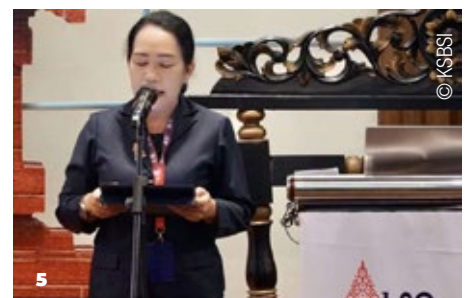
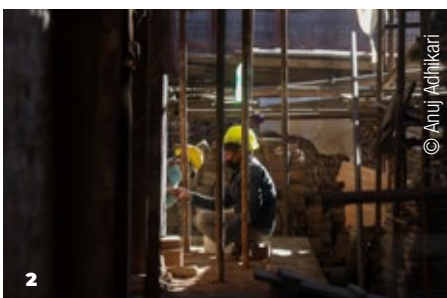
De Indiase beweging voor huispersoneel NDWM, in 1985 opgericht door zuster Jeanne Devos, telt vandaag meer dan twee miljoen leden en is bijna overal in India actief. Eerst als beweging, nu ook als vakbond, verdedigt NDWM de rechten van *domestic workers*, meestal vrouwen, soms nog kinderen. Vrouwen sterk maken is dé rode draad doorheen de beweging: werken aan eigenwaarde en zelfvertrouwen, contact met lotgenoten, kennis opdoen van arbeidsrechten en onderhandelen met werkgevers zijn de gekozen strategieën.

HUISHOUDWERKERS IN INDIA ZIJN GEEN WERKNEMERS

NDWM streeft ernaar dat huis-

houdwerk volwaardig werk wordt, geregeld in wetgeving en contracten. In 2011 sloot de Internationale Arbeidsorganisatie in Genève een conventie af waardoor het werk van huispersoneel wereldwijd erkend werd als werk en waardoor de werknemers ook beschermd zouden worden. Een mijlpaal.

In India is dit verdrag nog altijd niet in nationale wetgeving omgezet, met alle gevolgen van dien. De naar schatting 50 miljoen huisarbeidsters in India, blijven volledig rechteloos. Ze hebben geen arbeidscontract, kunnen dus geen arbeidsrechten laten gelden of aanspraak maken op uitkeringen van sociale zekerheid. Daarmee houdt men deze beroepsgroep,

die zo belangrijk is voor het dagelijks functioneren van de samenleving, volledig in de informaliteit. Huishoudwerkers zijn, volgens de Indiase wet en de gangbare cultuur, geen werknemers.

COÖPERATIES, EEN INNOVATIEVE MANIER VAN BEWEGING MAKEN

Sinds enkele jaren brengt NDWM haar leden samen in coöperaties. De huisarbeidsters krijgen in eerste instantie een beroepsopleiding om naast hun dagelijks huishoudwerk ook nog zelfstandig een extra inkomen te verdienen. Ze leren er bloem, chocolade, chapati (Indiaas brood), samosa's, masala's of andere typische Indiase snacks te maken. Sommigen specialiseren zich in het maken van zeep, shampoo, kaarsen, kledij of juwelen. Anderen krijgen dan weer vorming om kledij te herstellen, over huishoudelijke taken, over hoe kinderen of ouderen te verzorgen.

In de coöperatie kunnen de vrouwen een spaarrekening openen en een lening aangaan om hun eigen winkel of eetkraam te openen. En belangrijk: ze nemen zelf het bestuur van de coöperatie in handen. Daarom krijgen ze vorming over beheer en boekhouding.

NDWM organiseert ook vormingen over de arbeidswetgeving, over hoe om te gaan met geweld thuis en op de werkvloer en over hoe te onderhandelen met de werkgever. Goed getrainde vrouwen hebben meer zelfvertrouwen en staan sterker in hun schoenen om op te komen tegen misbruik of om loonsverhogingen te vragen.

ZELFS ARBEIDS-BEMIDDELAAR

In sommige deelstaten, zoals Jharkhand, treedt de coöperatie ook op als arbeidsbemiddelaar. De coöperatie brengt de leden in contact met po-

tentiële werkgevers, zorgt voor een arbeidscontract, en garandeert hen zo een job met een minimuminkomen en - naar Indiase normen - fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en een respectvolle houding van de werkgever. Op die manier worden huishoudwerkers officieel erkend, kunnen ze beter collectief onderhandelen over loon- en arbeidsvoorwaarden en beroep doen op de lokale sociale zekerheid.

NDWM heeft coöperaties in acht Indiase deelstaten, waarvan er vier al officieel geregistreerd werden. Een hoopvolle ontwikkeling.

// **1. Azië** WSM werkt in Azië samen met 17 partnerorganisaties, sociale bewegingen in 6 landen. In Bangladesh, Indonesië, Cambodja, India, Nepal en de Filipijnen. // **2. Nepal** Nepal is een migratieland. Velen komen ook in het Midden-Oosten terecht, zoals in Qatar, voor de bouw van de stadions voor het WK voetbal eind 2022. WSM ondersteunde onderzoek naar de mistoestanden in Qatar en werkt samen met de Nepalese vakbonden GEFONT en NTUC die hun leden bijstaan in binnen- en buitenland. // **3. Nepal** In 2017 werd in Nepal de Contributory Social Security Act een feit. Sociale zekerheid was voordien alleen toegankelijk voor werknemers met een formele job, zoals bij de overheid. Op 27 november 2022 kondigt Bishnu Rimal van GEFONT aan dat ze de komende twee jaar twee miljoen informele werkers en arbeidsmigranten willen 'inschrijven'. // **4. Indonesië** De Indonesische vakbondspartner KSBSI voert ook in 2022 actie tegen de OMNIBUS-wet, op straat en in de rechtbank. Deze wet zet alle arbeidsrechten en verworvenheden voor werknemers van de laatste 25 jaar op losse schroeven. // **5. Bali** Elly Rosita Silaban, voorzitter van de Indonesische partnervakbond KSBSI aan het woord op de Labour 20-conferentie (L20) op Bali, de vergadering van vakbonden uit de landen van de G20. // **6. India** Het Indiase huispersoneel heeft zich sinds 2013 verenigd in de National Domestic Workers Federation: naast een beweging dus ook een vakbondsfederatie, die op 23 en 24 november 2022 haar vierde congres hield in Chennai.

LATIJSN-AMERIKA

REGIO IN WOELIG WATER

Tekst / Stéphanie Vankeer

In 2022 herstelde de regio van de gevolgen van de pandemie. Het aantal infecties bleef dalen. Tegelijk met de terugkeer naar de normaliteit, kwamen de vele sociale en politieke uitdagingen meedogenloos aan de oppervlakte drijven. In **Peru** kwam de president ten val. Een woelig politiek klimaat zette de schijnwerpers op de vele sociale en regionale ongelijkheden, de corruptie en de schendingen van mensenrechten. In **Bolivia** werkt 80 procent van de actieve bevolking in de informele economie. Dat is het hoogste percentage in dit deel van de wereld. Het zijn vooral vrouwen en jongeren die in deze overlevingseco-

nomie terecht komen, zonder enige vorm van sociale bescherming. **Guatemala** is doorgangslaan voor de vele migranten die hun weg zoeken naar Mexico, en verder naar het Amerikaanse continent. In de **Dominicaanse Republiek** zijn Haïtianen dan weer op zoek naar een beter leven. Helaas komen ook zij terecht in een omgeving waar rechten voor hen onbestaande zijn of met de voeten getreden worden.

HEFBOMEN IN STRIJD VOOR MEER GELIJKHEID

De partnerorganisaties in deze landen, werken zich uit de naad om de

sociaaleconomische rechten van hun landgenoten te verdedigen en af te dwingen. Hun recepten om armoede en ongelijkheid te bestrijden zijn capaciteiten versterken, medische zorgen toegankelijk maken, beroepsopleidingen en toegang tot de arbeidsmarkt bevorderen. Hierdoor voelen hun leden een onmiddellijke verbetering in hun dagelijkse leven.

VICTORIA POMA 42 JAAR, LID VAN VROUWENORGANISATIE GREGORIA APAZA, BOLIVIA

Victoria was slachtoffer van fysiek en psychologisch geweld in haar huwelijk. In 2022 vatte ze eindelijk moed en verliet haar gewelddadige man, tegen alle adviezen van haar familie en vrienden in. Ze bleef alleen achter, zonder werk of geld en met drie kinderen van achttien, zestien en tien jaar. Ze kon gelukkig terecht bij Gregoria Apaza, waar ze een cursus snit en naad volgde in het 'centrum van de promotie van de vrouw'. Ze vond er veel meer dan ze hoopte. Ze leerde er jurken maken, kreeg financiële steun en materiaal. De andere vrouwen werden haar vriendinnen, ze boden een luisterend oor.

Victoria vond er haar gevoel van eigenwaarde terug.

In de zomer maakt ze kledjes en handtassen. Ze heeft ook een collectie voor de koude wintermaanden. Intussen heeft ze al haar schulden ingelost. Ze droomt van een eigen huis met winkel en hoopt dat haar kinderen hun studie kunnen afmaken. Intussen is ze zeer geëngageerd bij Gregoria Apaza. Ze neemt deel aan politieke acties voor het opeisen van vrouwenrechten. Haar kledij brengt ze op de markt onder het gezamenlijke merk 'RE-COSTURA'.

© Stephanie Vankeer - WSM

© Keoma Zec

© Alexandra Argüelles - WSM

© Fran Alfonso

// **1. Peru** Ontmoeting met de Peruviaanse organisatie IPROFOTH tijdens het Latijns-Amerikaans continentaal seminarie van het Internationaal Netwerk voor het Recht op Sociale Bescherming INSPIR. // **2. Guatemala** Bakkersopleiding voor Guatemalaanse straatjongeren bij organisatie Mojoca. // **3. Bolivia** Kwekers van medicinale planten bij een ontmoeting met de Boliviaanse organisatie SENTEC. // **4. Dominicaanse Republiek** In de Dominicaanse Republiek komt organisatie CONAMUCA op voor de rechten van vrouwen die in de landbouw actief zijn, zoals Juana die in de cacaosector werkt.

LUZ KARIM MENDOZA

24 JAAR, STUDENTE EN GEZINSHULP IN PERU

Luz combineert haar studies met een deeltijdse tewerkstelling in een gezin waar ze zorgt voor de kinderen van één en drie jaar. Ze woont en werkt in Ayacucho. Luz is de jongste onder haar collega's huishoudhulpen. Het viel haar op dat de stem van jongeren niet voldoende gehoord wordt in haar stad. Ze wil zich inzetten voor haar leeftijdsgenoten, hen organiseren en een forum geven, een politieke ruimte. Luz nam op uitnodiging van het netwerk INSPIR Peru deel aan de nationale vergadering over jongeren en hun uitdagingen. Ze kwam er in

contact met de vakbond voor jongeren CONADES Juvenil en partnerorganisatie JOC Peru. Voor Luz zijn ze een bron van inspiratie. Hun strijd voor waardig werk en sociale bescherming, de beroepsopleidingen die ze geven, het beleidswerk dat ze voeren in het voordeel van jongeren. Met hun steun probeert Luz in Ayacucho jongeren en huispersoneel te organiseren, hen fysiek samen te brengen, hen een platform te geven voor discussies, zodat ze samen deelnemen aan politieke acties om te wegen op het lokale beleid.

BELGIË

BEDRIJVEN AAN DE KETEN

Tekst / Naomi Vleugels en Jennifer Van Driessche

WSM zette zich in voor de realisatie van **een zorgplichtwet voor bedrijven**: een wet die bedrijven verplicht om mensenrechten, arbeidsrechten en het milieu te respecteren in hun volledige waardeketen. Dat doen we binnen een grote en sterke coalitie met wie we de campagne 'Made With Respect' op poten zetten.

Samen slaagden we erin om het wetsvoorstel voor zorgplicht op de politieke agenda te houden én om de stem van de productielanden in het debat binnen te brengen. Vakbondsvertegenwoordiger Khaing Zar uit Myanmar werd uitgenodigd als spreker op het seminarie in het Belgisch parlement. We gingen publiek met het verhaal van de ketenzorgplicht. We voerden het hele jaar door actie. De herdenking van Rana Plaza in april, 'Justice is Everybody's Business' in september. Één jaar na de initiële hoorzitting in het Belgisch parlement maanden we de beleidsmakers aan tot snelheid in september, en in december namen we zoals elk jaar deel aan de actie van Defend the Defenders.

SOCIALE BEWEGINGEN SMEDEN DE (WAARDE) KETEN

Het verankeren van ketenzorg in de wet is essentieel. We zullen blijven strijden tot dit gelukt is. Maar ook nu is verandering mogelijk in internationale bedrijfsketens dankzij solidair vakbondswerk. WSM werkt hierrond samen met verschillende ACV-vakbondscentrales en ACV Internationaal. De bedoeling is om het verhaal én de praktijk van ketenzorgplicht binnen te brengen in de ondernemingen, via de vakbondsmilitanten die daarin actief zijn. Zij kunnen

van binnenuit druk zetten op hun bedrijven om een beleid rond zorgplicht te voeren en kunnen waken over een degelijke toepassing van de wet, eenmaal die in voege is.

VAN CHOCOLADE TOT VOETBALSTADIONS

ACV Voeding en Diensten organiseerde met ondersteuning van ACV-CSC International en WSM een vormings- en actietraject voor militanten uit drie bedrijven in de cacao- en chocoladesector. Daarna gingen ze aan de slag om van ketenzorg een onderdeel te maken van het sociaal overleg. Dat is een grote uitdaging, waarvoor ACV Voeding en Diensten zich zal blijven inzetten. We startten een traject op voor uitwisseling en samenwerking met militanten doorheen de keten. Dit doen we met sociale bewegingen uit de Dominicaanse Republiek die cacaoboeren organiseren in een vakbond en coöperaties.

EEN SPEL MET EERLIJKE REGELS

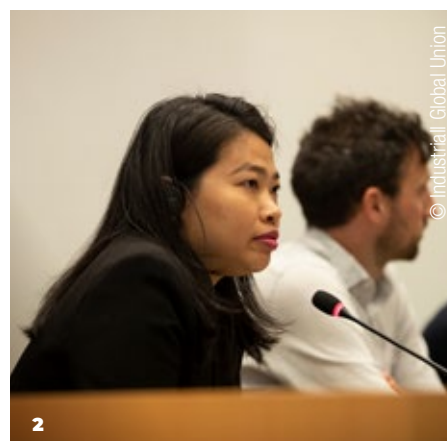
2022 was ook het jaar van het WK voetbal, dat deze keer doorging in Qatar. Al sinds 2014 werken de Nepalese vakbond GEFONT, de Indiase beweging voor huispersoneel NDWM, de Belgische vakbond ACV-CSC BIE en WSM samen om de rechten van de vele arbeidsmigranten in Qatar te verdedigen en te versterken. In 2022 schakelden we een versnelling hoger om de eisen van de arbeidsmigranten onder de aandacht te brengen. Gelukkig is er in de tien jaar sinds de toewijzing van het kampioenschap aan Qatar vooruitgang geboekt. Maar nog niet alles is verworven. We moeten Belgische en internationale bedrijven én overheden die betrokken

zijn bij de organisatie van het WK of gelijkaardige evenementen onder druk blijven zetten en op hun verantwoordelijkheden blijven wijzen.

Een maand voor de aftrap van het WK speelden activisten een symbolische voetbalmatch in het Crossing-stadion in Schaarbeek. Een match zonder eerlijke spelregels, waarbij ze de mensen- en arbeidsrechtenschendingen in de bouwsector van de WK-infrastructuur aan de kaak stelden. De actie kwam uitgebreid aan bod in de pers. In dezelfde periode was de nationaal secretaris van GEFONT Smritee Lama in België. Bij GEFONT is zij verantwoordelijk voor de verdediging van Nepalese migrantenarbeiders. Als goede verteller met scherpe analyses gaf ze boeiende inzichten die gepubliceerd zijn op verschillende fora en media.

GENDER ALS SPIL

WSM maakte werk van haar ambitie om zich **in te zetten voor gendergelijkheid binnen haar netwerken**. We organiseerden een webinar waarin we terugblikten op de maand rond gendergelijkheid en de wereldwijde strijd. Er waren sprekers en deelnemers uit drie continenten. Dit was een teaser voor een nationale inspiratiedag 'Op weg naar gendergelijkheid' in het najaar, waarin we verschillende vormen van geweld (economisch, institutioneel, gezondheid) onder de loep namen. Via workshops en met ervaringsdeskundigen zochten we uit hoe wij allemaal aan de slag kunnen gaan voor gendergelijkheid. We focusten ook op de uitdagingen binnen de globalisering van de zorg en vierden de elfde verjaardag van IAO-Conventie 189 voor huispersoneel.

// 1. 'Made With Respect'-actie rond de nood aan zorgplichtwetgeving. // 2. Khaing Zar als gastspreker in het parlement. // 3. Actie Justice is Everybody's Business. // 4. WSM-delegatie op de 'Defend the defenders'-actie. // 5. Militant die deelneemt aan het vormings- en actietraject in drie bedrijven uit de cacao- en chocoladeindustrie. // 6. Symbolische voetbalmatch in het Crossing-stadion in Schaarbeek. // 7. Bezoek van Smritee Lama in België. // 8. Nationale inspiratiedag "Stop, Ya Basta, ça suffit ! Gendergeweld, een mondiale strijd"

2022 IN CIJFERS

**IN 2022 WERKTEN WIJ SAMEN MET 74 SOCIALE ORGANISATIES
IN 20 LANDEN, IN AFRIKA, AZIË EN LATIJNS-AMERIKA EN DE CARAÏBEN.**

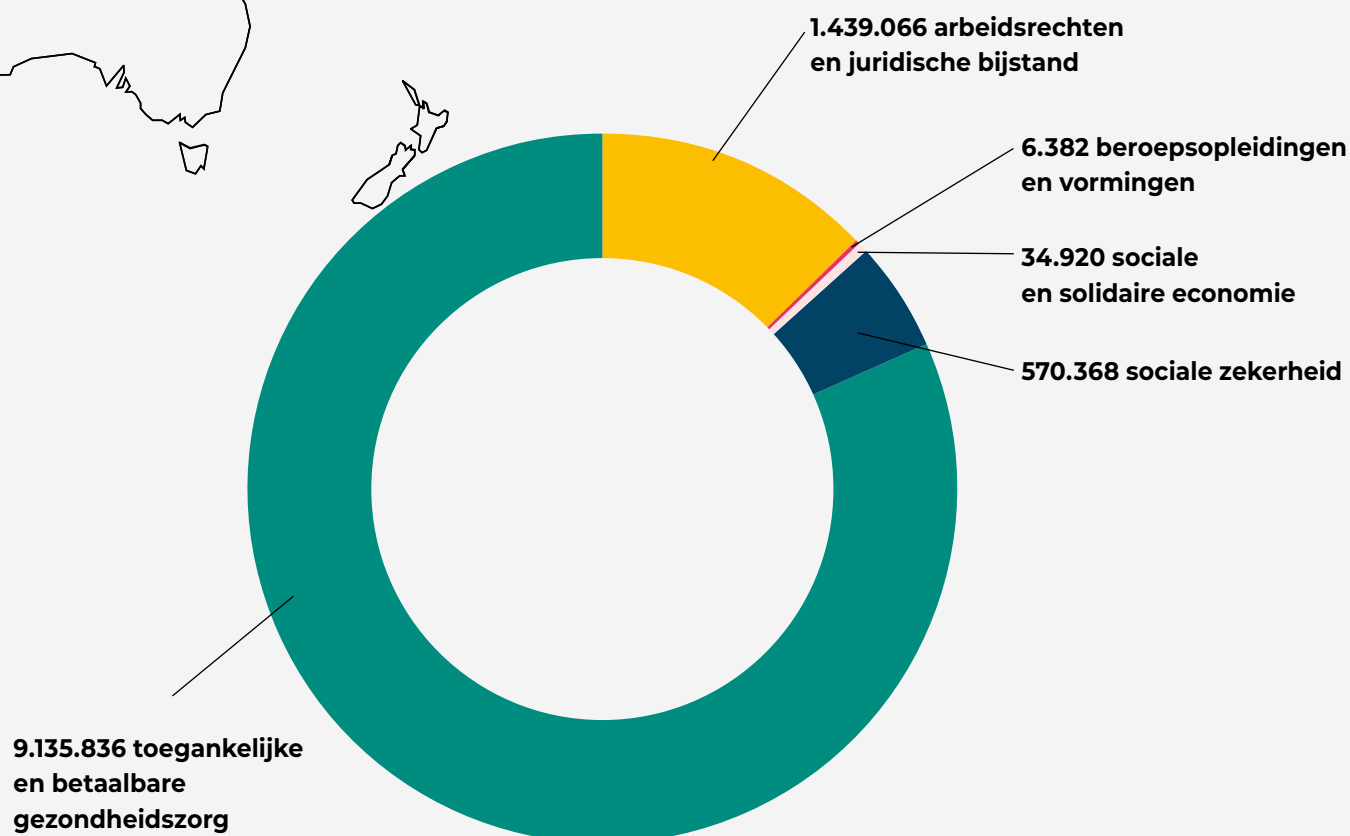

CENTRAAL-AFRIKA	WEST-AFRIKA	AZIË	LATIJS-AMERIKA EN DE CARAÏBEN	INTERNATIONAAL
67 % van de middelen, 10 landen, 40 partners		16,5 % van de middelen, 6 landen, 17 partners	16 % van de middelen, 4 landen, 16 partners	0,5 % van de middelen, 1 partner
27 %, 3 landen, 15 partners Burundi, D.R. Congo, Rwanda	40 %, 7 landen, 25 partners Benin, Burkina Faso, Guinee, Mali, Mauritanië, Senegal, Togo	Bangladesh, Cambodja, Filipijnen, India, Indonesië, Nepal	Bolivia, Dominicaanse Republiek, Guatemala, Peru	

Een uitgebreider overzicht van onze activiteiten, de balans en de resultatenrekening vind je op wsm.be.

“
**SAMEN BEREIKTEN DE
SOCIALE ORGANISATIES
MEER DAN 11 MILJOEN
MENSEN.**

DE INKOMSTEN

OVERHEIDSSUBSIDIES: 7.466.778 EURO

Voor iedere subsidie die WSM aanvraagt, stippen wij vooraf een gedetailleerd meerjarenplan uit, met daarin alle activiteiten en te behalen resultaten. Ons nieuwe vijfjarenplan ging vorig jaar van start en zal aflopen in 2026. Jaarlijks verantwoorden wij in een uitgebreid verslag iedere euro die we ontvangen aan onze subsidiërende overheden.

Onze overheidsmiddelen in detail

- // Federale overheidssubsidies: 6.869.698 euro
- // Europese subsidies : 287.960 euro
- // Subsidies van regionale overheden (gemeentes, steden, provincies, gewesten en tewerkstellingssubsidies): 309.120 euro

ANDERE INKOMSTEN: 3.066.759 EURO

Om aanspraak te kunnen maken op overheidsmiddelen, moet WSM een percentage aan eigen middelen garanderen. Een aantal van onze projecten voeren wij daarnaast uit met uitsluitend eigen middelen. In 2022 maakten de eigen middelen 29 procent uit van de totale inkomsten.

ONZE EIGEN MIDDELEN IN DETAIL

Inkomsten uit giften en verkoop: 281.885 euro

2.018 particulieren en 156 organisaties schonken samen 281.885 euro. Bedankt! Jouw gift is ontzettend waardevol en onmisbaar.

Meerjaren- overeenkomsten: 2.689.884 euro

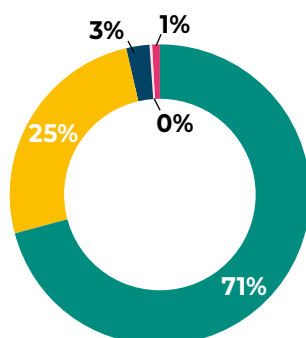
We kunnen ook rekenen op middelen uit meerjaren-overeenkomsten met 39 partners binnen en buiten de christelijke arbeidersbeweging.

WSM ontving middelen uit overeenkomsten met:

- // ACV, CM, Femma, kwb, KAJ, beweging.net, MOC, BRS, vdk bank en andere: 1.418.783 euro
- // Vakbondscentrales en sectorfondsen, regionale gezondheidsfondsen, regionale deelorganisaties: 1.082.050 euro
- // 11.11.11, Vlaamse Koepel van Noord-Zuidorganisaties: 165.795 euro
- // CNCD-11.11.11, de Franstalige Koepel voor Noord-Zuidorganisaties: 23.256 euro

BEDANKT!

Surf naar <https://www.wsm.be/nl/ons-netwerk/financiele-partners/> voor een overzicht van al onze structurele partners.

Subsidies	7.466.778
Structurele overeenkomsten	2.689.884
Giften en verkoop	281.885
Legaten	15.073
Andere	79.917
Totaal	10.533.537

DE UITGAVEN

SAMENWERKINGEN IN ONZE PARTNERLANDEN: 7.411.871 EURO

Met dit bedrag, goed voor 72 procent van het totaal, werken wij samen met 74 sociale organisaties zoals vakbonden, gezondheidsfondsen, microkredietinstellingen en vrouwen- en jongerenorganisaties aan waardig werk en sociale bescherming. Een deel van de middelen gaat naar de samenwerking tussen die organisaties onderling. Zij verenigen zich in het Internationale Netwerk voor het Recht op Sociale Bescherming INSP!R en zetten samen grootschalige acties – soms over landsgrenzen heen – op, voor meer en betere sociale bescherming. Vandaag bestaat dit netwerk uit 19 nationale en 4 continentale netwerken.

SAMEN ACHTER DE VISIE VAN WSM: 1.607.197 EURO

Waardig werk en sociale bescherming voor iedereen, overal: het zijn dé sleutels om armoede en ongelijkheid op een duurzame manier te beëindigen. Dat is onze visie en daarvan willen wij zo veel mogelijk mensen overtuigen, zowel in België als bij een

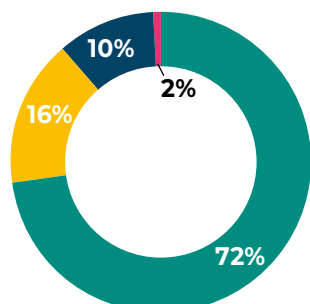
aantal internationale instellingen. We doen dat via sensibilisering, vorming en politiek werk.

KWALITEITSGARANTIE EN TRANSPARANTIE VAN ONZE WERKING: 1.050.391 EURO

Kwaliteit, transparantie en een correcte communicatie zijn belangrijke prioriteiten. In 2022 besteedden wij tien procent van onze middelen aan het algemeen beheer van onze organisatie. Hieronder valt onder meer de financiële dienst, het personeelsbeleid, een permanente kwaliteitsondersteuning en de algemene coördinatie. Samen garanderen zij de kwaliteit van ons werk.

VERZEKEREN VAN DE MIDDELEN: 162.105 EURO

Als donateur heb je recht op correcte informatie over wat er met je gift gebeurt. Het voorbije jaar investeerden we twee procent van onze middelen in de relaties met onze structurele en particuliere donateurs. Met de middelen zorgden we voor kwalitatieve verslaggeving, stonden we ter beschikking in het geval van vragen en werkten we acties uit.

Werking Continenten	7.411.871
Werking België	1.607.197
Algemeen en financieel beheer	1.050.391
Fondsenwerving	162.105
Totaal	10.231.565

HET JAARRESULTAAT

DE INKOMSTEN

Onze totale inkomsten bedroegen in 2022 10,5 miljoen euro. Dat is 5,2 procent minder dan in 2021. Vooral de federale overheidssubsidies lagen een stukje lager dan in 2021. In dat jaar ontvingen wij namelijk een aantal nog niet uitbetaalde subsidies uit voorbije programmajaren. We konden toen ook niet besteedde budgetten uit het covid-jaar 2020 recupereren. Om de financiële risico's beter te spreiden, is WSM steeds op zoek naar nieuwe inkomstenbronnen. Zo dienden wij een aanvraag in bij het Ontwikkelingsagentschap van de Belgische federale regering ENABEL, de Europese Unie én Wallonie-Bruxelles International (WBI). Met succes, deze drie instanties keurden onze aanvragen goed en betaalden in 2022 met een lichte vertraging

een subsidie uit. De inkomsten uit structurele overeenkomsten én de giften van particulieren lagen in 2022 opnieuw iets hoger. En begin 2022 ontving WSM een gewaardeerd legaat.

DE UITGAVEN

De daling aan de inkomstenzijde ging gepaard met een daling in de uitgaven. In 2022 besteedde WSM 10,2 miljoen euro, of 6,6 procent minder dan in 2021. Aan de basis van deze daling ligt de latere opstart van ons nieuwe DGD- en ENABEL-programma. Aangezien de goedkeuring van deze programma's wat op zich liet wachten, ging ook de uitvoering wat later van start. Over het ganse jaar bekeken, betekent dat een lagere uitgave, al kunnen we meedelen dat wij toch 97,3 procent van ons voorzien programma uitvoerden. Naast

deze daling vulden wij in 2022 een aantal vacatures tijdelijk niet in, waardoor de personeelskosten lager uitvielen dan voorzien. De uitgaven voor ons algemeen beheer stegen evenwel, in vergelijking met het jaar 2021. Dat komt door onze keuze om de WSM-omkadering te versterken: een bewuste keuze die ons toelaat beter het hoofd te bieden aan de toegenomen complexiteit van onze werking en het groeiende volume van activiteiten.

HET RESULTAAT

WSM sluit het boekjaar 2022 af met een positief resultaat van 301.972 euro. Dat positieve resultaat versterkt het overgedragen positief resultaat op de balans. We zullen deze middelen voor diverse zaken aanspreken: voor de uitvoering van onze programma's in 2023, voor de financiering van

activiteiten waarvoor geen cofinanciering beschikbaar is, voor het opvangen van de kosten die de stijgende inflatie (lonen) en energieprijzen (goederen en diensten) met zich meebrengen én voor de WSM-omkadering. Want helaas staat tegenover de stijging van de kosten geen stijging in onze subsidiebedragen of een verhoging van onze structurele en particuliere schenkingen. En dat zorgt voor spanning op het budget om onze gemaakte engagementen waar te maken.

De WSM-ploeg blijft uiteraard paraat om de uitvoering van onze programma's in goede banen te leiden. Want de tijden blijven onzeker. Daarom blijft het belangrijk dat wij samen streven naar verandering voor zij die daar het meeste nood aan hebben: de vrouwen en mannen in de informele economie, de vele jongeren in precare jobs en de steeds groter wordende groep ouderen.

WSM IS LID VAN DE VEF, DE VERENIGING VOOR ETHIEK IN DE FONDSENWERVING.

De Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving waarborgt de morele kwaliteit van fondsenwerving en de doorzichtigheid van de rekeningen van haar leden. Ze controleert of een organisatie haar middelen verwerft op een ethisch verantwoorde manier. Jaarlijks voert de VEF een controle uit op de cijfers van haar leden. Ook in 2022 haalden wij een uitstekend resultaat bij de VEF-controle. **Wij springen omzichtig om met jouw geld en besteden je gift goed, dat willen wij jou met ons VEF-lidmaatschap aantonen.**

OP EEN RIJTJE

74

partners in Afrika, Azië
en Latijns-Amerika

20

landen
(België inbegrepen)

2.018

individuele schenkers

156

lokale organisaties

41

medewerkers
in België

3

coördinatoren in Afrika,
Azië en Latijns-Amerika

32

steden en gemeenten

2

provincies

4.646

abonnees op
onze e-zines (mei '23)

11.147

fans op onze sociale
media (mei '23)

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

WSM-Magazine
driemaandijks tijdschrift van WSM
mei - juni - juli - augustus 2023
P309504 - Afgiftekantoor Gent X

EEN ENKELE VINGER KAN GEEN STEEN OPTILLEN

*Bambara spreekwoord (taal gesproken in Mali
en enkele aangrenzende landen)*

**WSM-COLLEGA VALÈRE KOFFI PIHOUN
IS CONTINENTAAL COÖRDINATOR
WEST-AFRIKA**

“Dit spreekwoord is prachtig en krachtig in al zijn eenvoud. Het leven en het werk kunnen soms doorwegen als je er alleen voor staat. Uitdagingen worden lichter als je die samen aangaat. Taken en energie worden verdeeld. Je wint tijd. Je realiseert zo veel meer!

Alleen verleg je een steen in de rivier, met anderen kan je bergen verzetten. Voor mij is dit spreekwoord een mooi beeld van wat solidariteit is, van wat WSM realiseert met de partnerorganisaties. “